

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА ПО ВОЉИ ЗАПОСЛЕНОГ

Садржина писмене изјаве запосленог о отказу уговора о раду коју упућује послодавцу мора бити јасна, категорична и недвосмислена.

Из образложења:

"Тужиља (запослена на одржавању хигијене) обратила се послодавцу (туженом) дана 23. новембра 2010. године са "захтевом за одлазак у пензију", почев од 01.01.2011. године и "да извршите све неопходне формалности ради закључења мог радноправног статуса са 31.12.2010. године". Истакла је да "овај захтев подносим, с обзиром да сам навршила 55 година живота и 34 године и 9 месеци стажа осигурања без стажа у 2010. години". Послодавац је овај захтев протумачио као отказ од стране запослене па је дана 24.12.2010. године донео решење којим "престаје радни однос запосленој са 31.12.2010. године као последњим даном рада на основу захтева за одлазак у пензију...".

Одмах по добијању решења о престанку радног односа тужиља се обратила надлежном Покрајинском фонду ПИО – Филијала у Панчеву ради остваривања права на старосну пензију и њен захтев је правноснажно одбијен решењем од 10.03.2011. године у коме је наведено да је тужиља остварила стаж осигурања од 32 године, 8 месеци и 9 дана и да јој се утврђује укупан пензијски стаж од 34 године, 8 месеци и 9 дана.

Покушај тужиље да код послодавца утиче на измену односно преиначење решења о престанку радног односа остало је без успеха.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у поновљеном поступку (ранија пресуда којом је тужбени захтев усвојен је укинута) одбио тужбени захтев сматрајући да је тужиља била дужна да пре подношења захтева за одлазак у пензију провери свој стаж осигурања и да није постојала обавеза послодавца да врши проверу. Околност да је тужиља ранијих година позивана од стране послодавца да се изјасни у вези превременог престанка радног односа ради пензионисања није од значаја јер она понуду послодавца није прихватила. Сама околност да је у обрачунским листама зараде за новембар 2010. године наведен стаж од 37 година и 6 месеци не указује на несавесност туженог јер је на основу овог стажа осигурања тужиља остваривала већу накнаду по основу минулог рада и обрачунска листа не може бити основ за подношење захтева за пензионисање без провере стажа осигурања код надлежног Фонда.

Другостепени суд прихвата становиште првостепеног суда о искључивој одговорности тужиље за неостваривање права на старосну пензију, додајући да се захтев тужиље у вези престанка радног односа не може сматрати предлогом за споразумни престанак радног односа због чега послодавац није био дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази остваривањем права за случај незапослености.

На утврђено чињенично стање неправилно је примењено материјално право када је тужбени захтев одбијен, јер за разлику од нижестепених судова, Врховни касациони суд сматра да је решење о престанку радног односа незаконито.

Наиме, изјава воље запосленог којим отказује уговор о раду (члан 178. Закона о раду) ваљана је ако је сачињена у писаном облику, ако је изричита, категорична, јасна, недвосмислена и не захтева тумачење.

У конкретном случају, изјава воље није јасна како у погледу наслова тако и у погледу садржине писаног текста који је упућен послодавцу. Из ње се не може поуздано утврдити да ли запослена захтева споразумни раскид уговора о раду или престанак радног односа о својој вољи или престанак радног односа по сили закона. С обзиром да "захтев за одлазак у пензију" ни у наслову, а ни у садржини не помиње реч "отказ" и "радни однос", а имајући у виду и све остале околности случаја (да је раније постојала иницијатива послодавца да радни однос престане, да је у својим евиденцијама имао нетачне податке у погледу радног стажа, да писани акт тужиље садржи захтев - молбу да се изврши провера стажа, што би могло указивати да се отказ даје под условом), обраћање послодавцу се не може сматрати "отказом од стране запосленог", због чега је решење незаконито.

Правна последица незаконитог отказа је реинтеграција у процес рада јер је тужиља то захтевала (члан 191. Закона о раду)".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 79/2014 од 28.05.2014. године, утврђена на седници Грађанског одељења 07.04.2015. године).